

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 50 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXII.

V Ljubljani 30. vel. travna 1879.

List 22.

Sveto leto.

VIII.

Sveto leto gre h koncu. Skoraj se ne šteje več na dneve, ampak na ure, kar ga je še. Mora se pa priterditi, kolikor je znano, da katoličani so se ga prav obilno vdeležili. V Ljubljani je bilo ves čas spovedovanjo obilno, zadnji čas pa so že več dni kar oblegane spovednice. Bilo je tudi veliko obiskovanja cerkvá, veliko procesij pod vodstvom od duhovske strani in veliko od ljudstva posebej, veliko molitve.

O koliko serc je potolaženih, koliko ljudi razveseljenih, koliko grešnikov spreobrnjenih! Po deželi ni bila manjši gorečnost, kakor v glavnem mestu, morebiti po mnogih krajih še večí. Marsiktere jubileje smo že doživeli, kar je nas starejih, pa dozdeva se nam, da tolike gorečnosti ni bilo druge krati, kakor ta pot. Ni dvomiti, da razodeval se bode tudi sad, in marsikteri grešniki, ki se niso dali pretresti v tem času, utegnejo pretreseni biti po nasledkih in po spominu, da so tako svét čas zamudili in zanemarili.

Kaj pa čemo reči o nevérnih in terdovratnih?... Gotovo jim ni dobro pri sercu, in jim biti ne more.

Presunilo nas je te dni, ko smo čitali, v kakošni dušni stiski je celó nekdo, ki se smé imenovati harambaša novih brezvercev. In ta ni noben drugi, kakor zloglasni Francoz Renán, ki je bogokletno pisal zoper Kristusa samega, tajil njegovo božjo osebo!

„Figaro“ v Parizu je namreč razglasil nekatere prijateljske pisma Renarove, ktere razodevajo, kako razdjana in trinožena je duša tega nearečnega človeka. Ta brezverec močno čuti potrebo: verovati, in dospel je celó do beséd: „Še verujem, še molim, molim „Očenaš“ z veseljem, prav rad hodim v cerkve; čista, priprosta in ravna pobožnost me v serce gine. V svojih jasnih trenutkih, *) kadar čutim prijetni duh Boga, imam tudi povzdigljaj k pobožnosti.“ — V drugem pismu zapušeni Renan kliče: „O moja mati! o moja varhinja! o moje bukve! z Bogom za vselej! z Bogom tiste čiste in sladke veselja, med kterimi sem verjel biti blizo Boga. Nimam več tiste vere, ki me je tako sladko poživiljala, nimam več čiste sreče.“ Pripoveduje tudi, da je prebil veliko večerov v cerkvi sv. Sulpicija, iskaje tam verovati, pa da ni mogel.

*) Tako? Tedaj le v „oblačnih trenutkih“ je on brezverec! Slišite, slišite brezverci!

O pač res: vera je dar Božji! Blagor jim, kteri so ta dar dosegli, in se ga niso storili nevredni! Naj strašnejši kazen, ki more zadeti človeka, pristavlja „Vigil.“, je ta, ako katoliško vero zgubi... Francoski časniki pravijo, da Renan se bo k veri povrnil, da je že nastopil pot, ktera zopet k veri pelje. Bog daj!

Kaj pa zaderžuje marsiktere napol-brezverce med nami, da morebiti celó v svetem letu niso iskali pokoja?

Dve reči posebno: pregrehe, in ne manj to, da se niso premagali ter bi bili v spovedi mirú poiskali.

Ne bom ponavljal nauka o božji vatanovi sv. spovedi, zakaj to ima vsak v katekizmu; pojasnil pa bom, kako je vsakemu sercu spoved ravno taka serčna potreba, kakor sploh vera sama. Tudi ta trud mi prevzame človek, ki je zunaj naše Cerkve, ki je v veri, ktera je po nesreči zakrament sv. pokore savigla, namreč luteranski pastor Büttner v Hanoveru. Le-tá (v spisu: „Was lehrt der lutherische Katek. vom Diakonissenwerken“) piše:

„Dušni pastir hoče in mora pomagati keršanski duši k veselju in k svobodi. *) Kako pa bo duša prišla do svobode od grešnega jarma, zlasti iz grešne navade, ako nima prilike, pred Bogom v pričujočnosti Njegovega namestnika sama seboj obhajati neprizanealjivo sodbo, in tako okove (greha) zatreti! In kako bo prišla do veselja, ako glavni zaderžek dušnega veselja z določnim odgovorom ni odstranjen, namreč britkostno vprašanje: če je s pokoro prava resnica? In to se ima sgotiti v dvogovoru z vestnim svetovalcem in v odkritoserčnem spoznanji (razodenji) pravih priljubljenih, vgnjezdenih in prilastenih grehov. V tem naj določivnišem vestnem in dušnem delu vojskujočim kristjanom biti svetovalc, oko in uho — je spovednikom dolžnost. In kdor ima velikrat priliko, da pri skerbni in britkostni ljudéh v njih dušne stiske gleda in je od njih za svét in tolažilo prošén, ta bo vedil, kako težko, kako veliko, kako polno odgovornosti je opravilo spovednikovo za dušo človekovo. Spovedovati ni prevzetna pravica spovednikova, ampak težka pa vendar preimenitna dolžnost. To mi ni nikoli življe pred dušo stopilo, kot kadar me je britkostno človeško serce prašalo: „Mi li hočete odvzeti, kar me na sercu tiši?“ Krivica je, da pri vpeljavi tako imenovane splošne spovedi, kacih 120 lét je tega,

*) Slišite zopet, ki obrekujete Cerkev in spoved, da hoče ona le žalost in sužnjost! Poslušajte, kje je studenec svobode in veselja.

so v luteranski cerkvi komaj več kak prostor dopustili za osebno spoved" itd.

Tako piše o spovedi celó luteranski učenjak in popisuje dalje tudi, v koliko grozovito razdjanje in nesreče zabrede človek brez spovedi. Pravi, kako da tisuče britkostnih duš sredi med keršanskimi srenjami živi brez potolažbe; njih vestne stiske se kopičijo kakor plazovi; velikrat jih napolnujejo misli otožnosti in samomora; marsikteri konec stori v klavernosti in pobitosti svoje duše, ali se mu pamet smeša, česar bi bil obvarovan, ako bi bil dobil sdravnika (spovednika), da bi bil svoje britkosti izlil, kakor nemško ljudstvo pravi: „seinen Jammer vom Munde gegeben.“ (Zakaj se v novejših časih godé tudi med katoličani vedno bolj pogosti — tako žalostni samomori? Ali ne sato, ker spoved čedalje bolj opušajo?) Luteranski učenjak sklepa: „Es ist die heil. Pflicht der Kirche, den Beichtstuhl wieder weiter aufzuthun“, — sveto dolžnost ima cerkev (on meni luteranska), da nadalje zopet postavi spovedovanje.

Kakor smo omenili, to smo tukaj postavili zato, da se vidi, kako tudi umniši protestantje spoznajo, da spoved ni le od Boga zapovedana čeznatorna naredba in dolžnost kristjanov, ampak je tudi ob enem že natorna potreba človeškega serca.

K temu izpeljevanju luteranskega učenjaka pa prav primérno pristavlja katoliška „Kirchenseitung“ v novem Jorku v Ameriki: „To je vse resnično; toda kaj pomaga spoved, kjer pridigar (protestanški) nima oblasti odvezovati? To oblast imajo le samo katoliški, od pravega škofa posvečeni in postavljeni mašniki.

Ti premislili ob koncu sv. leta naj pripomorejo tistim, ki v svetem času niso svoje dolžnosti storili ali ne doveršili, da to storé po sv. letu in — rešijo svojo dušo.

Izgleidi bogoljubnih otrok iz vsih časov keršanstva. II.

7. Zveličana Marija Angeljska.

(Konec.)

Izmed obilnih čednosti, ki si jih je že pred pervim sv. obhajilom, zlasti pa potlej pridobila, naj omenim posebej le dve: njeno veliko poterpežljivost in ljubezen do bližnjega. Pobožno premišljevanje terpljenja Gospodovega ji je k njima veliko pripomoglo.

Nekega dne dobi v roke knjigo, v kateri je bilo lepo popisano terpljenje Jezusovo; močno ji je šlo k sercu in od takrat je bilo njeno naj ljubše in naj ginljivše premišljevanje. „Kar utopljena sem bila“, tako sama pripoveduje, „v terpljenje Gospodovo. Posebno sem se rada pomudila pri udarcu, ki ga je prejel na lice. Ta grozovitost me je zelo ginila. Vzbudilo mi je veliko sočutje viditi božje obličje tako kruto raztepeno in žaljeno. Zelo rada bi ga bila obrisala; ker mi pa ni bilo mogoče, sem se razjokala. Ko sem enkrat to skrivnost z velikim čutjem in ljubeznijo premišljevala, se mi prikaže Gospod. Njegovo obličje je bilo začernalo in bilo s kervjo zalito. Kakor mrtva sem obstala pri tem pogledu, in vse se je mojemu duhu tako globoko vtisnilo, da še zdaj ne morem misliti na to, da bi se ne jokala. Čutila sem močne želje, enaka postati v tem zaramovanju našemu Gospodu, in zdelo se mi je, da bi bilo pravo veselje za-me, ko bi tudi mene kdo tako vdaril. Za veliko milost bi si bila štela, ko bi bil mi Bog dal take sramote se ž Njim vdeležiti. Ko sem to premišljevala, je v cerkvi pozvonilo za blagoslov. Grem tedaj s sestrami in družimi domačimi v cerkev. Pred

velikim oltarjem, kjer se obhaja, poklekne. Ob enem pride tudi neki, kakor je bilo viditi, norčav človek in se postavi zraven mene. Sestra me pogleda, in se mi norčevaje posmeja. Potem dajo blagoslov. Ko se mašnik spet k oltarju obernejo, mi oni norec prav od daleč nameri in me na obraz tako zelo udari, da se je po vsej cerkvi slišalo in so vsi ljudje vstali. Ženske so šle okrog mene, možki pa so hiteli z orožjem za onim norecem, pa ga niso mogli vjeti, čeravno je bila velika množica ljudi v cerkvi in pred cerkvijo. In zelo so se zavzeli vsi, ker so menili, da so mi vsi zobje izbiti. Vdarec, ki sem ga prejela, se ni kar nič več poznal na obrazu. Moja sestra se je jokala zavoljo takega razžaljenja. Jaz pa sem se zahvalila Bogu, kakor za posebno milost, in nisem mogla biti žalostna ali le ene solze potočiti.“

Tako vedenje ji ni bilo prirojeno, ker po naravi je bila jako občutljiva, za veselje in žalost zelo dovzetna. Tedaj je bila tolika krotkost in pohlevnost le z velikim trudom pridobljena čednost, ginljivo posnemanje Božjega Jagnjeta.

Nekikrat se zgodi, da jo sestra Tinica s kertačo močno vdari v obraz. Marijanica poterpi to razžaljenje kakor naj pohlevniše jagnje, in se pri nikomur nič ne pritožuje. Mati pa zapazijo znamenje na obrazu in vprašajo, kaj neki to pomeni. Pohlevno, krotko in prizanesljivo dete se noče lagati, a zlobne sestrice tudi ne zažiti, toraj se izgovarja z blagodušnim odgovorom: „Jaz nisem vidila, kako mi je to znamenje na obraz prišlo.“

Pa ne le do domačih je bila tako dobra, tudi do družih, zlasti do revnih in bolnih. Od terpečega Jezusa, ki je iz ljubezni do nas vsih grozovito smert preterpel, se je učila plemenite ljubezni do bližnjega. Sama pripoveduje: „Veselilo me je ubozim milošnjo deliti, in vse bi bila razdala, ko bi mi mati ne bili odkazali mere in kraja. Veliko usmiljenje sem imela z nadložnimi in ker mi je bilo veselje ubožnim bolnikom streči, sem lepo prosila mater, naj me peljejo po bolnišnicah. Ko sem res enkrat šla v bolnišnico, in sem tam slišala neko deklico žalovati in zdihovati, me je to tako prevzelo, da sem omedlela in so me morali nesti domú. To je bil tudi vzrok, da me mati nič več niso marali tje peljati. Le z nadležnimi prošnjami sem jih še k temu pregovorila. Hudo mi je bilo, da sem bila tako vklenjena, da nisem smela in mogla, kakor bi hotela po svojih velikih željah, ki mi jih je Bog navdihoval. Ker sem se pa goderjanja in mračnega kljubovanja zmir bolj bala kakor smerti, sem se zelo varovala, da bi z nikakoršno besedo ne žalila ljubezni in nikomur nejevolje ne pokazala.“

Taka je bila že Marijana predenj je šla v samostan; kako lepa je še le bila njena duša, ko se je po 41letnem samostanskem življenji iz deviškega telesa preselila v rajske višave l. 1717! Spolnila se je namreč kmali njena priserčna želja: mati ji dovolijo v 16. letu v samostan iti in postala je karmelitanka, res vredna hčerka serafske matere sv. Terezije, zaslužila častno ime Marija Angeljska. Učeni g. pater, ki so njeno izgledno življenje popisali v debeli knjigi, pristavili so v popisu njene srečne smerti prelepe besede: „Že dolgo časa je živela bolj za nebesa, kakor za zemljo. Smert je lahko to pot koso na stran položila in se ji približala kot služabnica naj Vikšega s prijaznim povabilom: „Pridi, nevesta Kristusova! sprejmi krono, ki ti jo je Gospod pripravil. Vstani, hiti in pridi, ker zima je že minula.“ Namesti s koso se ji je smela bližati — z lilijo in palmovo vejo, kakor oznanovalka mirú, da jo prepelje k ženitnini Jagnjeta, v roke božjega Ženina, v naročje večne ljubezni.“

Bratovšina ss. Cirila in Metoda.

Leta 1851 je bila v Brežicah na spodnjem Štajerskem od 22. do 26. kimovca zbranih veliko duhovnov iz Lavantinske škofije in nekaj tudi iz Ljubljanske pri duhovnih vajah. Preden se duhovni razidejo, se je nazočim bralo povabilo pokojnega Antona Slomšeka knezoškota Lavantinskega, v katerem vabijo duhovne, da naj med sabo osnujejo bratovšino, ktera bo po priprošnji ss. Cirila in Metoda prošila od Boga, da bi se ločeni staroverci ali razkolniki zopet podali v naročje matere katoliške Cerkve. Rad bi bil viši pastir sam prišel in duhovnom to reč pojasnil, pa bil je zadržan — blezo z bolehnostjo, da se ni mogel vdeležiti vaj in ne osebno poročiti zadeve, ktero so duhovni sprejeli z velikim veseljem. Ta bratovšina naj bi se imenovala po dveh svetih apostolih, ktera sta Slovanom luč prave vere prizigala: bratovšina ss. Cirila in Metoda. Dolžnosti te bratovšine pa bi bile:

1. Sleherni moli vsak dan Očenaš in Češena Marijo s pristavkom: Sa. Ciril in Metod, apostola Slovanov, prosita za nas!

2. Duhovni mašujejo v dan ss. Cirila in Metoda ali pa v osmini, neduhovni grede k spovedi in sv. Obhajilu za spreobrnjenje ločenih Grekov.

3. Slehern si po zmožnosti prizadeva še drugih pridobiti. Zapisalo se je precej blizo petdeset duhovnov v to bratovšino.

To je bil začetek te bratovšine, ktera moli in kliče v priprošnjo slovanskih apostolov za spreobrnjenje ločenih bratov. Zapisovanje v to bratovšino se je začelo po vseh krajih in jela se je razširjati po slovenskem svetu.

To bratovšino so sv. Oče Pij IX s pismom 12. vel. travna l. 1852 poterdili in s cerkvenimi odpustki obdarovali. Popolnoma odpustek se zadobi v dan pristopa v to bratovšino in ob smertni uri, v dan praznovanja ss. Cirila in Metoda, ali v osmini. Odpustek sedem lét in ravno toliko kvadragen (štiridesetdank) ob štirih odločenih praznikih, in odpustek šestdeset dni za vsako dobro delo, ktero ud opravi s skesanim srcem in pobožno.

Kedar zidar poslopje postavi, se ne meni dalje za taisto; niso pa tako ravnali pokojni Slomšek, ampak od leta do leta so po „Danici“ pošiljali pisma do udov te bratovšine, budili njih gorečnost in verne opominjevali k molitvi in dobrim delom; zraven pa so tudi povedali, kako milostljivi Gospod Bog uslišuje združeno molitev udov te bratovšine ter so vsako leto naznanili, kaj se je veselega dogodilo oziroma na spreobrnjenje ločenih bratov.

Tri leta je že minulo, tako pišejo pokojni l. 1854, kar smo vsadili v predragi vert naše svete matere katoliške Cerkve žlahtno drevo bratovšine ss. Cirila in Metoda, da poedinjamo z molitvijo in drugimi dobrimi deli pobožnosti odločene brate naše (gerškega verozakona), ktere sta bila sveta brata in Slovanov častita apostola Ciril in Metod pokristijanila in v naročje svete katoliške Cerkve pripeljala; hudobna razkolnika Focij in Mihael Cerularij pa spet odkrušila in med kristijani izhodnje in zahodnje cerkve strašen prepad pogube izkopala, ki že blizo jezero lét žalostno zeva in se poravnati ne dá, ako nam Bog ne pomore. Sveti Oče vseh pravovernih, Pij IX, so to naše mlado drevo poterdili, obdarovali z mnogimi odpustki in polili s svojim blagoslovom, mnogo pobožnih duhovnov in svetoželjnih škofov je družbo po svojih škofijah in duhovnijah razširilo in tako skerbno okopavalo drevesa, da je prirastlo lepo drevo, ki svoje veje po Slovenskem, Nemškem, Pemskem in Ogerskem prav veselo razprostira in zeleni. . .

Kakor braterne bukve ss. Cirila in Metoda kažejo, se je ta molitvena družba v desetih škofijah našega cesarstva omladila, pa tudi v zunanjih stranskih deželah vkoreninila. . . Nam snano število je nad 13.114 duž, ki vsak dan roke in serce k Očetu vsega usmiljenja povzdigajo, naj bi vai vé rni enega serca. ene pravične misli v sveti veri bili, kakor usmiljeni Jezus želí: naj bi bil skoraj „en blev in en pastir“.

Leta 1855 povedali so udom častite bratovšine tri vesele novice; da so namreč briksenški knez in škof 16. roznika 1856 to bratovšino poterdili, in da je k nji pristopilo 37 mašnikov iz briksenške in tridenške škofije, da se ta bratovšina razširja posebno med Slovaki, kterim sta svoje dni ss. Ciril in Metod sv. evangelij oznanovala.

Druga vesela novica je, da kakor po Francoškem, tako se tudi v Rimu začenja v nemati in za poedinjenje odločenih Grekov moliti.

Tretja vesela novica nam je, da naše molitve Bog uslišava. Povernili so se lansko leto, pravijo, od staroverske cerkve k naši katoliški cerkvi trije ruski knezi, dasi jih ravno zato ruska vlada serdito preganja in jih za izdajalce ima. In kolikor manj beremo od slovesnih spreobrnitev po časnikih, toliko bolj smemo upati in se nadjati, da lepo spreobrnjenje odločenih bratov in sester na tihoma in skrivaj zori.

(Dalje sledí.)

Bratovšine in drugi pripomočki v pomoč dušam v vicah.

Spisuje V. K.

A) O bratovšinah sploh.

Bratovšine imajo dvojno dobro stran. Perva je, da se njih udje eden družega molitev in dobrih del vdeležujejo, da imajo vsi njih molitve in dobre dela, ko jih na tisuče in tisuče združeno v ravno tisti namen moli, dosti večjo moč in veljavo po besedah Kristusovih, ki pravi: „Kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, sem jaz v sredi med njimi. Druga pa je ta, da je njim mogoče veliko odpustkov se vdeležiti ter z njimi izbrisovati svoje zaslužene časne kazni, ali pa jih dušam v vicah v prid obrniti in tako zlažšati njih strašno terpljenje, ali pa jih še celó popolnoma rešiti. Bratovšine koristijo torej živim in po priprošnji živih tudi mertvim.

Kako dobre in priporočevanja vredne so bratovšine, kaže tudi to, da jih je poterdila Cerkev, ktero sv. Duh vodi in se zavoljo tega motiti ne more, jih pospešuje, priporočuje in širi s tim, da jim podeljuje mnogo odpustkov in drugih prednost.

Njih korist kaj lepo pojasnujejo med drugimi tudi cerkveni učeniki, sv. Frančišk Salezij, sv. Alfons Liguorij in sv. Karol Boromej.

Sv. Frančišk Salesij priporoča: „Rad se vpiši v bratovšine svojega kraja, zlasti še v tiste, ki s svojimi pobožnimi deli k dušnemu dobičku veliko pripomorejo in druge k dobremu spodbujajo. S tim se boš neki bogoljubni pokoršini podvergel. Zakaj če tudi cerkev ravno določno bratovšin ne zapoveduje, jih pa vendar priporoča, s tim namreč, da jim odpustke in druge prednosti deli, ter s tim svoje dopadajenje nad njih napredovanjem na znanje daje. Razun tega je delo ljubezni, delati z združeno večino in njene blage namene pospeševati. In če tudi kdo sam za-se ravno tako dobre dela doprinaša in jih še rajši sam stori, se vendar s tim, da se naše dobre dela z drugimi združijo in k onim naših soudov pridenejo, Božja čast še dosti bolj pospešuje. — Jaz pristopim k vsim bratovšinam, za ktere zvem, ker z

vdeleževanjem molitve ne morem nič zgubiti, veliko pa pridobiti, in ker mi molitve in dobre dela soudov samorejo zelo koristne biti. Upam sicer, da ne bom šel v pekel, bojim se pa vic; bojim se, da bi ne moral v njih dolgo časa ostati in zatoraj upam, da me bodo ti dobri ljudje s svojo molitvijo iz njih rešili.“ — „V bratovšinah se torej nič ne zgubi, veliko se pa dobi. Če sem tudi že le samo vpisan, sem vendar ud, in drugi udje same molijo.“ *)

K temu odstavku, kakor se bere tudi v „Handbüchlein der Erzbruderschaft von der ewigen Anbetung des allerhl. Sakramentes zur Rettung der armen Seelen“ (Lambach S. 2—5), od koder je večji del vse to povzeto, je treba to-le pomniti: Res je sicer, da bo takemu, ki iz zanikernosti dolžnost bratovščin ne spolnuje, le malo pomagalo, če je tudi vanje zapisan. Ravno tako je pa tudi res, da bo ud, ki ali iz pozabljivosti ali neprosto-voljno nekoliko časa bratovskih dolžnost ni opravljal, vendar kot ud še zmeraj imel nek delež od ss. maš, molitev, dobrih del in zasluženj bratovščin; prav velikrat je že zvestoba in priprošnja dobrih soudov zanikernim soudom naklonila milost spreobrnjenja in nove gorečnosti. Dokler se ni kdo določno izločil ali izločen bil, dotlej ostane še zmeraj ud, in kot tak je tudi zmožen za bratovske milosti.

Nekteri tenkovestni si težko vest delajo, ker večkrat bratovskih dolžnost ne morejo spolniti, in mislijo, da se s tim pregrešijo; sv. Frančišk Salezij pa tudi z- stran tega kaj podučljivo in določno pa tolažilno piše: „Zakaj, če že nekatere samostanske pravila same na sebi ne vežejo, ne pod smertnim, ne pod majhnim grehom, koliko manj še torej pravila bratovščin. Kar se udom priporoča, je samo svēt; ne pa zapoved. Kteri ta svēt (pogoje) spolnejo, se vdeležijo odpustkov; kteri ga pa ne spolnujejo, se jih pa ne vdeležijo; greha pa zavoljo tega, da niso tega (svēta ali pogoj, dolžnost bratovščin) storili, nimajo nikakoršnega.“ („Mois des morts“, par Cloquet, p. 221.)

Sv. Alfons Ligvorij, **) kakor sam pravi, je več škapulirjev nosil, to je, da je bil v več bratovščin zapisan. On pravi, da so bratovšchine zavetja zoper navale grehov in skušnjav. V bratovšchine se zapisati, pravi ta svetnik, je zato tako dobro, ker udje v njih najdejo mnogo pripomočkov, s kterimi se peklu v bran stavijo in z njih pripomočjo v dobrem stanovitni ostanejo, kterih pripomočkov se pa drugi ljudje, ki med svetom živijo, in niso v nobeno bratovščino vpisani, malokrat poslužijo. On pripoveduje, da je vojvoda Popoljski pred smertjo svojega sina k sebi poklical in mu je to-le rekel: „Za to malo dobrega, kar sem na tem svetu storil, se moram svoji bratovščini zahvaliti. Nič boljšega ti ne morem zapustiti, kakor svēt, da se v bratovščino zapiše, in da bodi vreden in goreč ud; zakaj jaz imam zdaj to za večjo srečo, da sem bil ud te bratovšchine, kakor pa da sem bil vojvoda Popoljski.“

Enako je o bratovščinah sodil tudi sv. Karol Boromej. Veliko si je prizadjal, da bi se vērni njegove škofije v bratovšchine bili zapisali; iz tega namena je novih bratovščin ustanovil, za vstanovljene že je pa skerbil, da so zopet oživele in se bolj razširjale. Kar mogoče živo jih je priporočal in zapovedoval, da naj se vstanové po vsih duhovnijah bratovšchine presvetega Rešnjega Telesa, keršanskega nauka, in keršanske ljubezni; opominjal je tudi spovednike, da naj kar le mogoče svoje

spovedence skušajo pregovoriti, da se v kako bratovščino zapišejo. *)

Tako misliti in delati, kakor ti trije imenovani sveti in učeni škofje in svetniki, ki so bili luč in lepota sv. katoliške Cerkve, je gotovo pametno; kdor se pa za bratovšchine malo ali nič ne zmeni, ali jih še celó zaničuje, s tim pokaže, da nima od njih pravega zapopadka, da so mu pripomočki v pospeševanje lepega, keršanskega, svetega, pobožnega življenja malo znani, ter ob enem tudi kaže, kdo in kakošnega duha je sam.

Ker bratovšchine, kakor je bilo v začetku omenjeno, ne koristijo samo živim, ampak je ž njimi mogoče tudi dušam v vicah pomagati, in ker je ves ta spis odmenjen v pojasnjenje pripomočkov, s kterimi je mogoče vernim dušam na pomoč priti, bo dobro nekatere bratovšchine za duše v vicah omeniti, jih več ali manj pojasniti in sicer te, v ktere se ljudje v naši škofiji zapisujejo. Zakaj bratovšchine za duše v vicah, kar že njih ime naznanja, imajo ta namen, da bi se z združenjo molitvijo... in s vsakoverstnimi dobrimi deli, kar le mogoče veliko zadostilnih dobrih del dušam v vicah v njih rešenje naklonilo in se torej kot take, s tako blagim namenom, silno velik pripomoček v pomoč dušam v vicah smejo imenovati; smeje bi se primerjati z vodotoki, rekami in železnicami, po kterih dušam v vicah po daritvah ss. maš, ss. Obhajilih, po molitvah, postih, milošnjah in drugih dobrih delih dohaja silno veliko zdatne pomoči v njih rešenje dan za dnevom. (Dalje sledi.)

Prostost in razuzdanost.

Človek pri svoji spačenosti je take lastnije, da mora vedno nekoliko berzde imeti; drugač gotovo zajde na strašno krive pota in v naj večji nesreče. Zato ste pokoršina do sv. Cerkve in do svetne oblasti božja naprava, in laži-svoboda je dan danes eden naj večih „švindelnov“ med premnogimi in raznimi sleparstvi! Pokoršina je ravno tako potrebna, kakor prosta volja ter svoboda — in pravo mejo med obema učí ravno sv. Cerkev, in sicer po božjem razodenju.

Koliko bahanje je n. pr. s prostostjo v Švici in na Angleškem! Pa kaj poročajo naznanila iz Rusije? Napadnik na ruskega cara je razodel okolišine in skrivnosti, iz kterih je očitno, da gnezda zakletnikov so ravno v Švici in na Angleškem. Brali smo nekaj enacega une dni, da tudi nitke laških gerdobij so napeljane iz Švice.

Kakošna svoboda pa je pri vsem tem n. pr. na Švicarskem, je dosti znano iz poslednjih lét. Domači sinovi svojim lastnim rojakom med drugim celó na smertni postelji tolažila deliti ne smejo, po privatnih stanovanjih, po podih in družih prostorih stikajo vladni ogleduhi, če nimajo od njih po nedolžno preganjani duhovni z ljudmi kake božje službe itd.! Sploh o svobodi švicarski so se domačini že toliko prepričali, da so une dni sami z večino glasov zopet se odločili za smertno kazen hudodelnikov, ki so jo bili poprej z nasprotno postavo zaterli.

In kakošne truhnobe in piškavosti ima v lastnem drobu hudodelnikom potuhodajavna Anglija, to je nedavno razkazal škof Salfordski (pri Manchesteru) v svojem pastirskem listu. Pokazal je, da pijanška pregreha požre

*) Glej „Geist des heil. Franz v. S.“ Bd. 2; Philothea. Bd. 2.

**) Herrlichkeiten Mariae. 2. Th.

**) Act. Mediol. p. IV. a V. — Bratovšchine, ktere je sv. Karol Boromej posebno ljubil, spadajo k tistim, ktere je apostoljski Sedež pred vsemi drugimi naj bolj pospeševal. Bratovšchine za duše v vicah se prištevajo k bratovščinam keršanske ljubezni.

na Angleškem vsako letu 420.000 (štiri sto dvajset tisuč) ljudi! Da je Anglija svoje prihodke za vzhodno Indijo pomnožila, je z vojsko in pogodbami Kini celó zoper njeno voljo vsilila barantavstvo z omotičnim makovcem, „opium-om“. Vživanje tega tihega strupa pa pokončá po 400.000 Kitajcev na leto. Kakošno je to človekoljubje, kakošna olika? Poganski kralj Dahomejski v svoji grozovitosti pokolje tisuče svojih ljudi na leto, in nad tem svet stermi; olikana (?) Anglija pa brezvestno žrtvuje svojemu tergovstvu in mamonu po pol milijona ljudi na leto itd.

Škof se obrača dalje na verske zadeve po Angleškem in pripominja, da po severni Ameriki je Anglija v verskem oziru najbolj razdjana dežela na zemlji. Sedanjí čas, pravi, je na Angleškem 135 raznih krivoverstev, in gola nejevera se vedno bolj razširja. Gotovo je, da velik del nekatoliškega prebivalstva na Angleškem celó ni še keršen, komaj peti del ljudi naroda hodi v kako cerkev; 43.418 oseb je l. 1865 v zakon stopilo brez kacega cerkvenega blagoslova. Po tovarnah in v njih okrožji gospoduje velika nevednost, neobtesanost, nevera in strahovita spačenost.

Ali ni to žalosten sad verske izpreženosti in lažnjive svobode? Zato učeni in neučeni Angleži čedalje bolj spoznavajo zmoto anglo-protestanške vere in prestopajo v katoliško Cerkev.

Kako dobro je pa krivoverstvu nasproti pri katoličanih, ako se deržé naukov, vodil in zapoved svoje matere Cerkve, n. pr. oziroma na velikonočno spoved, Božjo službo itd.! Le če lažnjivi preroki ali brezbožne postave zapeljujejo katoličane k nepokoršini do matere Cerkve, potem se utegnejo hudo pogreznuti; drugači ne. Zato pa dobre deržave vselej podpirajo Cerkev v njenih naredbah; ne pa, da bi z ločitvijo od Cerkve ljudi motile, oznanovale kako lažnjivo svobodo itd. Sedanjí čas je v tem veliko grešil: zato se tako godí.

Ogled po Slovenskem in dopisl.

Iz Ljubljane. Veliki zbor Vincencijeve družbe 18. t. m. je bil dobro obiskovan. Počastili so ga s svojim prihodom tudi milg. knezoškof. Najprej so pričujoče nagovorili v. č. g. dr. J. Gogala kot predsednik družbe in spregovorili o lepi delavnosti te družbe in o res čudovitem blagoslovu božjem, ki se razodeva nad njo. Izrekli so željo, da bi blagodušni dobrotniki tudi dalje še podpirali to delo keršanske ljubezni in da naj bi se tudi število delavnih udov čedalje bolj množilo. Zvedili so tudi pričujoči, da je konferenca sv. Nikolaja imela preteklo družbeno leto dohodkov 2646 gl. 67 kr., izmed kterega zneska so razni čč. dobrotniki darovali 1727 gl. 69 kr. Porabila pa je ta konferenca preteklo leto v prid ubogim 2300 gl. Tako je n. pr. samo kruha razdelila za 680 gl. 80 kr., moke za 568 gl. 82 kr., kave in sladkorja za 217 gl. 89 kr., mesa za 33 gl. 25 kr., laškega pšena za 17 gl. 55 kr., pri stanovnici pomagala s 127 gl. 72 kr. itd.

Potem so mil. prošt dr. A. Jarc kot prednik šent-Jakobskega oddelka Vincencijeve družbe, ki ima v svoji skerbi uboge šentjakobske in Ternovske fare, spregovorili o vsestranski pridni delavnosti te konference, ki je po svoji moči lajšala uboštvo po omenjenem naj revnejšem delu ljubljanskega mesta. Tako je razdelila ta konferenca preteklo leto kruha za 687 gold., moke za 351 gl. 37 kr., kave in sladkorja za 185 gl. 10 kr., mesa za 25 gl. 76 kr., mesne juhe bolnikom za 17 gl. 75 kr., pri stanovnici je pomagala s 42 gold. 50 kr.,

— tudi je pomagala s potnino, z zdravili, obleko, knjigami itd.

Povedali so tudi v. č. g. dr. Gogala, kako lepo napreduje azil ali zavetnica za dečke, kterih je bilo letos v nji 40. Lepo se je tudi namnožil fond za zidanje svojega lastnega poslopja, kterega postaviti si Vincencijeva družba željno prisadeve in od pomoči božje in opiraje se na velikodušno pomoč dobrotnikov tudi pričakuje, da se jej spolni ta želja.

Slednjič so še milg. knezoškof s krepkimi in priserčnimi besedami pohvalili vsestransko delavnost družb sv. Vincencija in omenili skoraj čudežnih uspehov, ki jih je dosegla v Ljubljani v teh treh letih svojega obstanka. Oserčevaje pričujoče k daljni marljivi delavnosti, so jim v ta namen podelili sv. blagoslov, kterega so pričujoči udje in dobrotniki družbe klečé prejeli.

V Terstu 18. t. m. „Vigilanza“ piše v posebnem članku, kako je Teržaško mesto pod zastavo habsburško postalo znamenito mesto za vesoljni svet, in da ima Avstriji za svojo povzdigo hvalo vediti. Postal je Terst kakor gostišče vsih narodov, zlasti s svojim tergovstvom; zdaj pa nekteri potuhnjeni malopridneži, ki so pomagali oropati papeža, duhovne in mnihe, hočejo, da bi Terst zavergel svoje častno ime „Najzvestejši“ in se zedinil s Italijo. „Vigilanza“ omenja, da bi bilo treba dobrega dnevnika v Terstu, kteri bi vedil prave koristi bolje zastopati, kakor to dela par zaspanih laških listov in pa „Triester Ztg.“, ki verh tujega jezika meri na koristi družega okrožja. „Vigilanza“ izbaja le vsaki drugi teden ter ne more globoko v ljudstvo segati; sploh, avstrijska stran je ondi slabo zastopana po časništvu, v tem ko ima nasprotna stranka dva velika dnevnika. Treba je tedaj, meni „Vig.“, rogovilsko časništvo zadeti na serce in nasproti mu postaviti časništvo, pisano od blagih ravnoserčno avstrijskih móž.

Zdi se nam, da korenina k sedanjemu močnemu strupenemu drevesu v Terstu se je zasajala že pred mnogimi leti. Večkrat se je tožilo tudi v našem listu, kako so se v Terstu očitno skrunili dnevi Gospodovi s očitnim delom, kako se je rogovililo zoper procesije, kaj se je počenjalo v mestnih šolah itd., in ni bilo slišati, da bi bila deržava zoper take napake kaj izdatnega storila; vse pa, kar se počenja zoper Cerkev, se poslednjič mašuje nad njim, kdor to dopuša, ko ima dolžnost odvracovati in zatirati. In kdor še zdaj ne vidi, kar je bilo vselej očitno, da namreč sovražniki sv. Cerkve so tudi sovražniki deržav in občinskega reda, takemu je težko pomagati. Avstrije blagor ali pa neblagor je v pospeševanji ali pa v zanemarjanji katoličanstva; to dobro vedó prekucuhi, zato enako rogovilijo zoper Cerkev kakor zoper deržavo. Ako bi bil laški živelj v Terstu po večini verno-katolišk; nikoli bi ne bilo rogovilstva zoper Avstrijo, ker vera zapoveduje zvestobo do domovine in vladarja.

Pri sv. Petru, blizo Maribora, so 25. majnika obhajali znamenito in prelepo slovesnost: bila je zlata maša ondotnega preč. gosp. župnika, častn. kanonika Marka Glasarja. Kako vsestransko ljubljani in spoštovani so ta gospod, kažejo mnogotere preslavljanja za to priliko. Č. g. Fr. Zmasek, ondotni duhovni pomočnik, n. pr., je kakor za vezilo k temu godovanju na svitlo dal prav lično knjižico: „Fara sv. Petra pri Mariboru“: krajepisno-zgodovinske čertice s podobo zlatomašnikovo (56 str. v osmerki). Sostavil je v nji, kar je o tej duhovniji vidil, slišal in po knjigah našel v deveterih letih svojega ondotnega službovanja. Pri tem sta mu veliko pomagala, gosp. prof. Ivan Skuhala in št.-peterski rojak prof. Fr. Orešec. Oanovana je v pomenu ukaza r. škofa Slomškega (od 19. grudna 1855),

da naj se v vsaki fari piše „farna spominska knjiga“, ter se v nji vse obrani, kar se dogodi kaj znamenitega itd. — Drugi lep spominek je prelepo okinčana zlatobronsno natisnjena tablica s podobo Jezusovega presv. Serca in latinskim pisanjem, ki v raznih barvah vsega posnetek zlatomašnikovih zaslug in pa v latinskih in slovenskih časoslovnica (kronografikih) nekatere točke iz njegovega življenja. Naj tudi iz tega nekoliko posnamemo; pisano je:

Časoslovnice

v spomnje vdanega spoštovanja prečastitemu in prepoštov. gospodu Marku Glaserju, častn. kanoniku, konzist. svétniku Lavant. in Sek., župniku pri sv. Pretru, premnogozasluznemu v prestavljanji in vstanovljanji Mariborskega škofovskega sedeža, s čimur so se pod enega pastirja, škofa Lavantinskega v Mariboru, zedinili verniki slovenskega jezika; neutrudnemu v cerkvenem stavljanji, popravljanji in olepševanji; v zviševanji cerkvene bogoslužnosti blagodušnemu pospeševaltju; gorečemu poganjavcu za odrejo in isgojo mladine v duhu kato-liške vere, in posebno zaslužnemu za slovenski narod, s naj priserčniši ljubeznijo posvečene, potem ko so do-veršili petdeseto leto svojega mašništva.

Iz kronografikov samih naj tu postavimo saj ne-ktere:

K 21. mal. trav. 1806 (rojstni dan):

FeLIX Dies! qVae TibI aperVIt IanVas DVpLICIA
VItae In soLo Deo VIVO.

K 3. vel. travnu 1829 (mašnik):

TerqVe qVaterqVe beatVs aCCeDens aD aItare DeI,
SaLVatorIs benIgnI!

K 25. vel. travnu 1879 (zlatomašnik):

SpreIMI Danes preserČne Častitke Vseh VernosVestIh
SLoVenCaV!

In CorDe IesV, MarIae, refeCtIo TVa, paX aC saLVs!

Bog živi še mnoge leta tudi nam osebno znanega prečastitega gospoda kanonika Zlatomašnika!

Čertice o blaženi smerti Pija IX.

Pariški časnik „Rosier de Marie“ poroča o Pijevi smerti sledeče dogodke: Po noči, 7. svečana l. l., v kateri so bili Pij IX umerli v Rimu, se je prigodilo v Kini, cesarstvu daljne Azije, da je neki 9leten deček ob 12 po noči, ko je vse terdno spalo, z močnim glasom zavpil: „Papež je umerl!“ Stariši njegovi se precej prebudé. hočejo otroka vpokojiti in ga vprašajo, kaj mu je? Fantek pa družega ne reče, kakor ponavlja: „Papež je umerl!“ — Rodovina je bila poganska, kakor vsa tista kineška vas, in oče in mati si ne moreta tega klica nikakor raztolmačiti, ker besede „papež“ še nikoli nista slišala. Deček odgovori: „Moje besede zamorejo le kristjani razumeti!“ Drugi dan se podá oče več ur daleč v drugo vas, v kateri so bivali kristjani in poprašuje ondi, kdo da je papež, ter jim pripoveduje o nepokoju svojega sina v pretekli noči in o njegovem klicu. Katoličani so se temu poročilu čudili, pa ob enem tudi postali žalostni, ker o papeževi smerti se jim sicer kar nič ni dozdevalo, pa so vendar sprejeli naznanilo to kot duhovno naznanilo od tako velikega papeža v pogansko deželo, za katero spreobrnjenje je on že toliko škofov in misijonarjev poslal in toliko apostoljskih družb in stavov blagoslovil. Več tednov potem pride žalostna novica o smerti Pija IX, ktera je poterdila resnico fantičevega razodenja od 7. svečana. Veseli nasledok tega je bil, da rodovina tega fantiča in še neka druga sosednja druž. na poganska ste prestopile h keršanski veri, in se

imate le priprošnji sv. Očeta Pija IX za to milost zahvaliti.

Enako se je bilo prigodilo v Belgiji. Ravno tistega dné, 7. svečana 1878, je v Bruselju deklica, hči plemenite rodovine, bila na smertni postelji. Najbolj sloveči zdravniki so bili obupali nad njenim osdravljenjem. Nastopila je 6. ura svečer in ravno tisto minuto, v kateri so bili Pij IX svojo sveto dušo izdihnili v Rimu, deklica v Belgiji, ktera sicer že več časa ni mogla besedice spregovoriti, nagloma z očitnim veseljem zakliče: „Glejte vendar, kako sv. Oče Pij IX leté!“ Od tistega trenutka se je deklica počutila bolje in je kmalo vstala; drugo jutro je pa naznanil telegraf v Belgiji žalostno smertno novico ljubljenege sv. Očeta.

Ravno tako se bere, da je znana zamaknjena devica Luiza Lateau (Lató) vidila v duhu blaženo smert Pijevo; 7. svečana 1878, ko so bili sv. Oče za vselej zatisnili oči, se je bila ta devica zamaknila in reče: „Naš sv. Oče so umerli; presveto Devico vidim njihovi duši naproti priti, da jo sprejme v prebivališa zveličanib.“

Razgled po svetu.

Nemško in nenemško. Po napadih na nemškega cesarja je cesar Vilem večkrat priporočal, da je potreba skerbeti za več vere v državi. Vsled tega je tudi kultus-minister Falk do učiteljev viših šol dal povelje, ki se je pa še le pozneje zvedilo. V tem ukazu minister učiteljem zaterjuje, da morajo od učencev odvracati take družine in tako branje, ki podkopujejo državne in družbinske podlage in ki so nevarne versko-nravnemu življenju. Enako jim nalaga, da morajo sami mladini s svojim lepim zgledom svetiti; hudo pa je zažugal minister tistim, kateri bi to odgojno dolžnost zanemarjali ali zaničevali. — Marsikaj iz pruske zanikarnosti se hvali in tudi včasi posnema; naj bi se tudi na ta ukaz, ki je mladini in družinam v prid, pridno in vestno oziralo. Ravno izmed mladine v srednjih ali sicer nekoliko višjih šolah in nekaj iz nešolskih krogov, kakor se višji nekterih cerkvá pritožujejo, nekteri mladi prave „škan-dale“ delajo — nekaj znotraj cerkve za vrati, kamor prihajajo iz dobro znanih zijalastih namenov, nekaj pa zunaj pri vratih ali tam blizu, prav po šegi umazanih razuzdancev spodobnim osebam „pod nos gledajo“ itd.; enako so se nekteri neobtesanci vèdli nedavno na očitnem tergu oziroma na poštene osebe gredoče z očitnim obhodom. — Dotični cerkveni predstojniki hočejo takemu cunjarskemu obnašanju konec storiti. Zijala namreč, ki svojemu stanu sramoto delajo, h kateremu koli se átejejo, hočejo dotični predstojniki v prihodnje kar po imenu njihovim vikšim, vodstvom, principalom naznanjati, in vedili bodo tudi pot najti, da zvedó imena tacih neobrisanih postopačev, — pa sej so po večem tako že znani. Za svojo prihodnjost naj sami potlej gledajo malopridneži, ki se ljudém tako v zobe dajo, da se jih bode njih lastni stan sramoval.

Cvet in sad sveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. a) Starši prav priserčno zahvalo naznanjajo za naglo pomoč in zdravje, zadobljeno po Marijni priprošnji. b) Češena bodi Naša ljuba Gospa, in tisučkrat hvaljena za spreobrnjenje neke osebe, pri kateri nobena reč ni pomagala, kakor sama Naša ljuba Gospa presv. Jezusovega Serca.

J. M.

Št. 2. Ponižna hvala Naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca za pomoč v dušni stiski skazano, in nova goreča prošnja za posebno milost v novem stanu.

V Ljubljani, 27. vel. travna 1879. J. J.

Št. 3. Češena bodi sto-tavžentkrat Naša lj. Gospá presv. Serca! V nevarni bolezni sem se Nji priporočil in bil sem uslišan, torej bodi s temi besedami storjena moja obljuba spolnjena.

V Ljubljani, 14. vel. travna 1879. St. B.

Št. 4. Mladeneč na Goriškem se v važni zadevi, ki je imela odločiti njegov prihodnji poklic, zateče k N. lj. G. presv. Serca. Več oseb je opravljalo devetdnevnicu iz tega namena. Osodoviti dan pride, in glej! v odločilnem trenutku se je reč nepričakovano vgodno izšla, in očitno mora spoznati, da je pomagala Ona, pri kateri je bil v sili pomoči iskal. Preserčna zahvala torej N. lj. Gospej presv. Serca za izprošeno pomoč!

Jak. K.

Št. 5. V svoji bolezni sem se z vsim zaupanjem priporočila Mariji N. lj. G. in sv. Jožefu, začela sem 9dnevnicu opravljati, in pred koncem 9dnevnic se mi je zboljšalo. Bodi češena in hvaljena N. lj. G. presv. S. in sv. Jožef za hitro pomoč!

V Homski duhovniji, 20. vel. travna. J. J.

Prošnje.

Neka oseba za pomoč pri očesni in drugih boleznih, pa tudi v dušnih potrebah, se serčno priporoča v bratovsko molitev, in ako bo uslišana, hoče zahvalo z imenom razglasiti. — Oseba v hudih očesnih boleznih, ki tudi hoče očitno zahvaliti se v Marijino češenje, ako bo uslišana. — V zadevi nekega duhovnega pastirja, da bi ga ne zgubili. — Priporočen bolan otrok. — Prosim brate in sestre N. lj. G., da bi molili za-me, naj mi Bog milostno podeli stanovitnost, da bi mogla v izvoljenem stanu dolžnosti natanko spolnovati. J. G. — Žena vsim častivcem N. lj. G. prav ponižno priporoča svojega terdovratnega moža, ki že veliko lét opuša vse cerkveno in keršansko življenje, in je ona z otroci v velikih telesnih in dušnih težavah; naj bi milostni Bog mu podelil spreobrnjenje, v ta namen bodo opravljali 9dnevnicu, in če bodo uslišani, hočejo tudi zahvalo naznaniti. — Več oseb v nevarnem dušnem stanu za rešenje. — Starši prav goreče priporočajo svojo hčerko Naši ljubi Gospej za zdravje, če je Božja volja. Zahvala se bo tudi naznanila. — Priporoča se tudi neka žena v prav posebnih stiskah in težavah za Marijino pomoč. — Prav posebno so priporočeni: Neki mož in še več drugih za pobiljšanje; Marija, naša ljuba Gospá, naj jim sprosi spreobrnjenje! — Oseba, že dalj časa močno bolna, priporoča se Naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca in udom te bratovšine v molitev za ozdravljenje, ako je volja Božja. — Neka oseba priporoča svojo k posvetnemu življenju vdano sestro udom Naše ljube Gospé, da bi ji pobiljšanje sprosili. — Druga oseba se priporoča v molitev, da bi ji bilo pomagano v dušnih zadevah in stiskah. — Osebi v dušnih prebudih zadregah, prosí prav živo, izmolite ji doželeno pomoč! — Žena svojega bolnega moža priporoča v bratovsko molitev, da bi se ozdravil v prid svojih malik otrok, ako je Božja volja. — M. T. se priporoča v molitev za zdravje.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec rožnik 1879.

I. Glavni nameni: Spreobrnjenje tistih, kateri so morebiti tudi v svetem letu terdovratni ostali.

II. Posebni nameni:

1. rožnika. Ta mesec ima 30 dni; prvi dan je dolg 15 ur in 28. min.; solnce ishaja ob 4 in 16 min., zahaja ob 7 in 44 min. Rimljani so po neki malikisji ta mesec imenovali junius, junij, Slovenci ga imenujejo rožni cvet, rožnik, kresnik; Serbi in Hervati: lipanj, Poljci: červiec; Čehi: červen; Madjari: sent Ivan hava (sv. Janeza mesec); Gerki: hekatomboidn; Arabci: buzejrán; — katoličani pa ga imenujemo tudi: „mesec presv. Serca Jezusovega. Praznik:

Binkoštna nedelja. Evang.: Jezus govori o svojem bližnjem odhodu s tega sveta. (Jan. 14.) Binkošti, to je, petdeseti dan, in sicer: pri Hebrejih 50. dan po ishodu iz Egipta, ko je bil Bog Israelcem dal desetere zapovedi na gori Sinaju; pri kristjanih pa 50. dan po veliki noči, ko so aposteljni v Jeruzalemu oklicali postavo sv. evangelija, potem ko so prejeli sv. Duha ta dan. Ta praznik je tako star, kakor sv. Cerkev sama. — Sv. Gaudencij, škof Osseronski (na malem adrijanskem otoku), † 1044. Priporoč.: Birmanci. Škofje, vladarji, duhovski in svetni poglavarji za darove sv. Duha. Cerkev v Sveti deželi.

2. Binkoštni ponedeljek. Sv. Erazem, mučenec v spodnji Italiji pod Dioklecijanom. Njegovo truplo počiva v Gaeti. Priporoč.: Pridigarji in učeniki. Vsa mladina. Mir sv. Duha med verniki.

3. Sv. Klotilda, francoska kraljica, † 543. Pripor.: Darovi sv. Duha za vse keršanstvo. Stanovitnost spokornikov sv. leta. Bolniki in umirajoči.

4. Kvaterna sredo (zapovedan post). Sv. Kvirin, škof v Sisku, utopljen zavolj sv. vere l. 304. Priporoč.: Primorsko in vse Jugoslovanstvo. Vsi slaboumni in bolni na duhu. Zatrej grešnih svéz in nečistosti.

5. Sv. Bonifacij, apostelj Nemcev, nadškof v Mogunciji, umorjen od malikovalcev l. 754. V Fuldi je njegov grob. Priporoč.: Cerkev na Nemškem. Razlitje milosti sv. Duha v naravo in dobra letina. Reveži in stradajoči.

6. Kvaterni petek (zap. post.). Sv. Norbert, nadškof v Devinu (Magdeburgu), † 1134. Priporoč.: Dar premagovanja in zderžnosti, posebno pri hudo skušanih. Otroci, da bi jih Duh božji ne zapustil. Duše v vicah.

7. Kvaterna sobota (zapoved. post). Sv. Robert, ustanovnik reda cistercijskega, † 1108. Priporoč.: Milost sv. Duha za vse najbolj potrebne. Opušenje kletvinj in bogoskrunstev. Katoliški redovi.

8. Perva nedelja po Bink. Evang.: Bodite usmiljeni. (Luk. 6.) Presv. Trojica. Evang.: Jezus dá aposteljnemu zapoved kerševati. (Mat. 28.) Priporoč.: Živa vera v vse skrivnosti Božje. Spreobrnjenje poganov in turkov. Zatrej grešnih družb in ponočevanja.

9. Ss. Primož in Felicijan, brata, ob glavo djana pod Dioklecijanom l. 287. Priporoč.: Vsi zavoljo Boga terpeči. Vsi, ki grehe pri spovedi zamolčujejo in božje rope delajo. Ponižanje in spreobrnjenje novih trinogov in preganjavcev katoličanstva.

10. Sv. Marjeta, Škotska kraljica, † 1093. Pripor.: Cerkev v veliki Britaniji. Katoliške žene. Vsi veliki terpini, dušni in telesni.

Marija vedna Pomočnica.

Od sv. Tomaža na Antileških otocih v srednji Ameriki imajo „Monat-Rosen“ naznanilo od 15. kim. 1877, in sicer s otoka Tatole. Ta in drugi mali otoki skor nikoli niso vidili katoliškega duhovna. Po mnogih v morji tako rekoč zgubljenih otocih so tudi čisto zapuščene, zgubljene duše. Kar je na zemljevidu dostikrat le majhna pika, utegne biti 8 milj dolg otok s 6000 ljudi, kakor je ravno Tatole. Eden redovnikov pa je 3—4krat

obiskal ta otok, neka soba je bila priravnana za kapelo in šolo, mesca rožnika omenjenega leta so vanjo postavili podobo Marije Device vedne Pomočnice, prišlo je 13 novincev, ki so bili pridruženi malemu številu katoličanov. Prelepo je bilo, ko je mala množica, poprej protestanška, prvičkrat molila sv. rožni venec.

Češenje do Marije Device vedne Pomočnice, ktere podoba je že nekaj let tudi v Ljubljani v uršulinski cerkvi, se veselo razširja po velikih mestih severne in večerne Amerike, v novem Jorku, Bostonu, št. Lujzu, Čikagi, Cincinatu, Filadelfiji, Baltimoru, novem Orleanu, št. Francišku. Znano in priljubljeno je to češenje v Neapelnu in po vsi Italiji. Vilem Gross, škof v Savani, piše, da ni nobene ure dneva, o kateri bi oltar Naše lj. Gospé vedne pomoči bil zapuščen. — Iz Bouxürill-ov pa se piše, da noč in dan gori svetilka pred to podobo in venec mladih in odraslih ljudi jo obdaja nepretergoma in jo pomoči prosi. — Ni čudo; sej na svetu je vedno terpljenje, zato je tudi „vedna pomoč“ potrebna.

Listek za raznoterosti.

Za spominek r. očeta Aleša Jerala so prijatli in spoštovalci ranjcega zložili že lep snesek, ne daleč od 100 gl. Še nekaj manjka, da bi mogli postaviti verlemu možu čeden in spodoben spominek, kakoršen se vidi po večem že izdelan pri Tomanovi vdovi v Kravji dolini. Prosimo vljudno gospode, kateri so še odmenjeni kaj pripomoči in se vdeležiti tega častnega dela, da bi hotli nekoliko pohiteti; radi bi namreč, da se o sv. Marjeti spominek postavi.

Sad nove žre se grozovito kaže tudi za Kranjsko, kakor piše ljubljansk dnevnik. Pravi, da ismed součencev, ki so l. 1871 v Ljubljani maturo delali, jih je umerlo že deset, in med temi trije po samomoru! Milovanja vredne družine, in neskončno bolj milovanja vredni mladenči sami, ki z vero vred zaveržejo življenje, svoje časno in večno srečo, in svojim domačim vakujejo rane, ki se več zaceliti ne dajo. Čuden napredek, da mladenec po tolikih šolah sam sebi in svojim v prid več zdravo misliti noče, ali ne more!

Iz Jeruzalema, 5. mal. travna. (*Poterdilo.*) Prejel sem hvaležno po preč. P. Ciprijanu, komisarju za Sveto deželo, zopet 10 gld. 50 sld. poslanih po g. L. Jeranu.

P. Mar. Alf. Ratisbonne.

Iz Benedk, 26. vel. travna. (*Poterdilo.*) Danes sem prejel Vaše pismo s 145 gl. in 8 lašk. lirami (75 gl. in 8 lir za ss. maše; 5 gld. za Alf. Ratisbona; drugo so navadne zbirke za varhe Božjega groba). Za vse serčna hvala! Razdelil bom po namenih.

P. Ciprijan,

komisar Svete dežele.

Za nadškofa v Skopiji v Albaniji je bil v Rimu 27. mal. trav. posvečen preč. o. Fulgencij Czarov, vnét Slovan, iz reda sv. Franciška, gvardijan v Zadru, bivši gvardijan v Kopru in provincijal dalmatinske okrajine. Posvečevalec je bil presijajni kardinal Simeoni, predstojnik v Propagandi, v pričo sta bila po navadi še dva škofa. Pri slovesnosti so bili razun mnogih prijatlov tudi navzoči: avstrijski poslanec, trije škofje, franciškanški general, avstrijska kneginja Hohenlohe, mnogi prelati in odlične osebe. Dospelo je bilo tudi iz raznih krajev Istrije in Dalmacije muogo telegramov, v katerih so novemu nadškofu čestitali njegovi snanci in prijatelji. Služba je tehtna in znamenita, zlasti v sedanjem času

in v unih krajih. Bog daj svojo pomoč in blagoslov v obilni meri!

Papež in sveto leto. V soboto, 26. mal. travna, o pol-noči so sv. Oče šli za sv. leto molit na grob ss. aposteljnov Petra in Pavla. Cerkev je bila zaperta in pričakoval je Njih Svetost le sam monsig. Theodoli, cerkveni oskerbnik, ki je malo poprej čisto natiboma dobil to naznanilo. Spremljale so sv. Očeta nektere plemenite straže, nekteri služabniki in dva palatinska prelata, v vsem deset oséb. Znano je namreč, da ni več slovesnosti v stolnici sv. Petra in papeži navadno ne hodijo vanjo, dokler so v jetništvu. Prišli so papež péš po znotranjih stopnicah v baziliko, klečali in molili so pol ure pred „Konfesijo“ ali na grobu aposteljnov, potem so se ravno tako péš vernili v svoje stanovanja. O družih prilikah namreč, ko je Cerkev svobodna, sv. Očeta prinesejo v stolnico na častiljivem sedežu, kakor je znano. Leon XIII so se vdeležili sv. leta, kakor kateri koli si bodi drugi katoličan.

Poslednje novice. Turki rogovilijo zoper avstro-turško pogodbo. — V Tesaliji je turška vojna pobila 60 greških vstajnikov. — Zulovci žugajo napasti angleško glavno naselbo Natele. — Angleško-afganska spravna pogodba je podpisana. — Iz Švice so jeli preganjati tuje rogovileže, zlasti laške.

Duhovske spremembe.

V Teriški škofiji: Imenovan je: č. g. Sila Matija za župnika na Repnem Tabru; č. g. Giacomini (Jakomin) Anton za župnika v Tinjanu (Antignana); č. g. Ladavac Jakob za župnika v Kerkavcih. Umerl je 22. t. m. č. g. Zwölber Blaž, župnik na Goli gorici. — Raspisane so duhovnije: Avber in Rodik do 15. mal. serp.

Dobrotni darovi.

Za poškodovane s povodnijo na Notranjskem: Č. g. M. P. 1 gl.

Za pogorelce v Dragovanji fare Dragatuške: Č. g. B. Bartol 2 gl. — Iz Ježice 7 gl. 50 sld. — Zbirka v Horjulu 7 gld. — Č. g. M. P. 1 gld. — Iz Mekin po č. g. župniku J. Ederji 10 gld. 60 sld. cerkvenega darovanja.

Za spominek † župnika Aleša Jerala: Č. gsp. Fr. Jereb 1 gl.

Za sv. Očeta: Iz Šmartna pri Kr. po preč. gosp. fajm. 2 gld. s prošnjo sv. blagoslova. — Neka družina 8 gl. v sr.

Za afrikanski misijon: Č. g. M. P. 1 gl.

Za misijon v Adrijanopolu: Č. g. M. P. 1 gl.

Za cerkev v bohinski Bistrici: Č. g. M. P. 3 gl. — Č. g. fajm. Ant. Smrekar 5 gl. — Neimenovan gospod 1 tolar za 2 gl. star. den.

Za altar sv. Jožefa na Reki: Č. g. B. Bartol 1 gl. — Neimen. 1 gl. 50 sld. — J. K. za poseb. nam. dušnega in telesnega zdravja 1 gl.; 1 gl. pa za ranjco osebo L. R., da bi se je spominjali pri sv. maši. — Mati in sin 1 gl. 50 sld. (kar je bilo sadnjič po smoti med darovi za boh. Bistrico).

Za škofijsko cerkev v Sarajevem v Bosni: J. K. 1 gl.

Za sv. Detinstvo: Č. g. B. Bartol 2 gl. — Šolska mladina v Šturiji 4 gl. — Dve osebi 60 sld. — Neim. 60 sld. — Po č. g. J. Dolencu: Mar. Rutar 1 gl.; Jož. Fajgelj 1 gl. — Tri šolarice 80 sld. — Iz Radolice udje 5 gl. 80 sld. — Iz št. Ožbalda 1 gl. 46 sld. — Neža Lipovšek 34 sld.